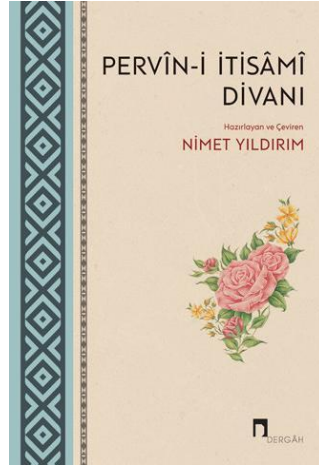

PERVİN-İ İTİSÂMÎ DİVANI (ÇEV. PROF. DR. NİMET YILDIRIM)

ARŞ. GÖR. ŞEYDA ARISOY*

İran'ın en büyük kadın şairlerinden biri olan Pervîn-i İtisâmî (1285hş./1907), özellikle didaktik şiir dalında öne çıkan Attâr, Mevlanâ ve Sadî gibi şairlerin modern çağdaki temsilcilerinden biri sayılır. Klasik şiir kalıplarını kullanarak modern çağın sosyal gerçeklikleri konusundaki duygu ve düşüncelerini dizelerine yansıtan Pervîn-i İtisâmî, Muhammed Hüseyin-i Şehriyâr'ın deyiimiyle "şiir göğünün yıldızı"dır.

En açık şekilde şiirlerinde toplumun sıkıntılarını tercüman olan Pervîn, yoksulların, çaresizlerin ve düşkünlerin sıkıntılarını dile getirir. Pervîn, olgun, dünya görmüş, yüreği yanık bir düşünce insanı ve bilge bir kişilik olarak bütün şiirlerinde okurlarını doğruluğa ve iyiliğe yöneltmeyi hedefleyen öğüt dolu dizeleriyle öne çıkar. Onun bazı beyit ve mısraları atasözü haline gelmiştir. Ali Ekber-i Dihhudâ bunlardan yirmi iki tanesini *Emsâl u Hikem* adlı eserine almıştır.

* ARŞ. GÖR. ŞEYDA ARISOY, Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü, Atatürk University, Faculty of Letters, Department of Persian Language and Literature, email: seyda.arisoy@atauni.edu.tr, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2888-2258>

Pervîn, şiirlerinde betimlediği olağanüstü tabloları yaratmada sadece kendinden önceki klasik edebiyatın öncü şairlerinden ilham almakla kalmamış, kendisi gibi bir edip ve mütercim olan babası Mirzâ Yusuf Hân İtisâmî'nin de bilimsel ve edebi kişiliğın, düşüncelerini göz önünde bulundurmuş, duygularını dile getirmede onlardan en iyi şekilde faydalanmıştır.

Şiirleri önceleri babasının dergisi *Bahâr*'da yayımlanmış, divanının son birçok baskısında şiirleri 5606 beyittir ve birkaçı dışında kaside, mesnevi, kıta ve gazel tarzındadır. Pervîn'in sağlam bir lafız ve anlam örgüsüne sahip kasidelerindeki ahlâkî ve tasavvufî ruhla kısa mesnevilerindeki renklilik kıtalarında yerini kadınca bir hisleniş ve letafete bırakır.

Bu önemli eser, Türkçe'de ilk defa yazarın hayatı ve edebi kişiliğine yer veren bir giriş bölümüyle birlikte tam metin olarak Prof. Dr. Nimet Yıldırım'ın titiz ve yetkin çevirisiyle okuyucuya sunulmuştur.

KAYNAKÇA

İnal Savi, S. (2007). Pervîn-i İtisâmî (c. XXXIV, s. 246-247). İstanbul: *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*.

Yıldırım, N. (2019). *Pervîn-i İtisâmî Divanı*, İstanbul: Dergâh Yayınları.